

Prezentacja założeń programu PRACA

Urszula Sztanderska

UNIwersytet Warszawski
Wydział Nauk Ekonomicznych

Punkt wyjścia → budowa sprawnego rynku pracy w Warszawie

- Czym jest **sprawnny rynek pracy**?

- Taki, który **zapewnia podstawy długofalowego rozwoju gospodarczego**, czyli
 - Z wysokim poziomem zatrudnienia
 - ✓ wysoka aktywność zawodowa
 - ✓ pełne zatrudnienie aktywnych zawodowo
 - Zapewniający absorbcję technologii i ich tworzenie
 - Umożliwiający restrukturyzację
 - Elastycznie reagujący
- Dlaczego to może być **cel dla miasta**?
 - Wzrost dobrobytu mieszkańców (dochody z pracy)
 - Poprawa finansów publicznych, w tym miejskich
 - Rozwój ekonomiczny i społeczny

Miasto interesariuszem w budowie sprawnego rynku pracy?

- Miasto nie organizuje rynku pracy, nie prowadzi dedykowanej mu polityki
- ale wiele funkcji miasta wpływa na rynek pracy:
począwszy od PUP, przez edukację, inwestycje skończywszy na gospodarce lokalowej, transporcie miejskim, ochronie zdrowia
- jest też uczestnikiem tego rynku jako pracodawca

MIASTO
MOŻE BYĆ
PRZYJAZNE
PRACY

Wpływ miasta na rynek pracy - przykłady

Cele programu

- **Zwiększenie wielkości legalnego (rejestrowanego) zatrudnienia w Warszawie**
 - w różnych formach:
 - ✓ najemnego (różne typy umów)
 - ✓ lub na własny rachunek
 - w różnych wymiarach czasu (w tym w niepełnym)
- **Wzrost produktywności**
 - Mobilność
 - Zwiększanie kompetencji
 - Wykorzystanie kompetencji

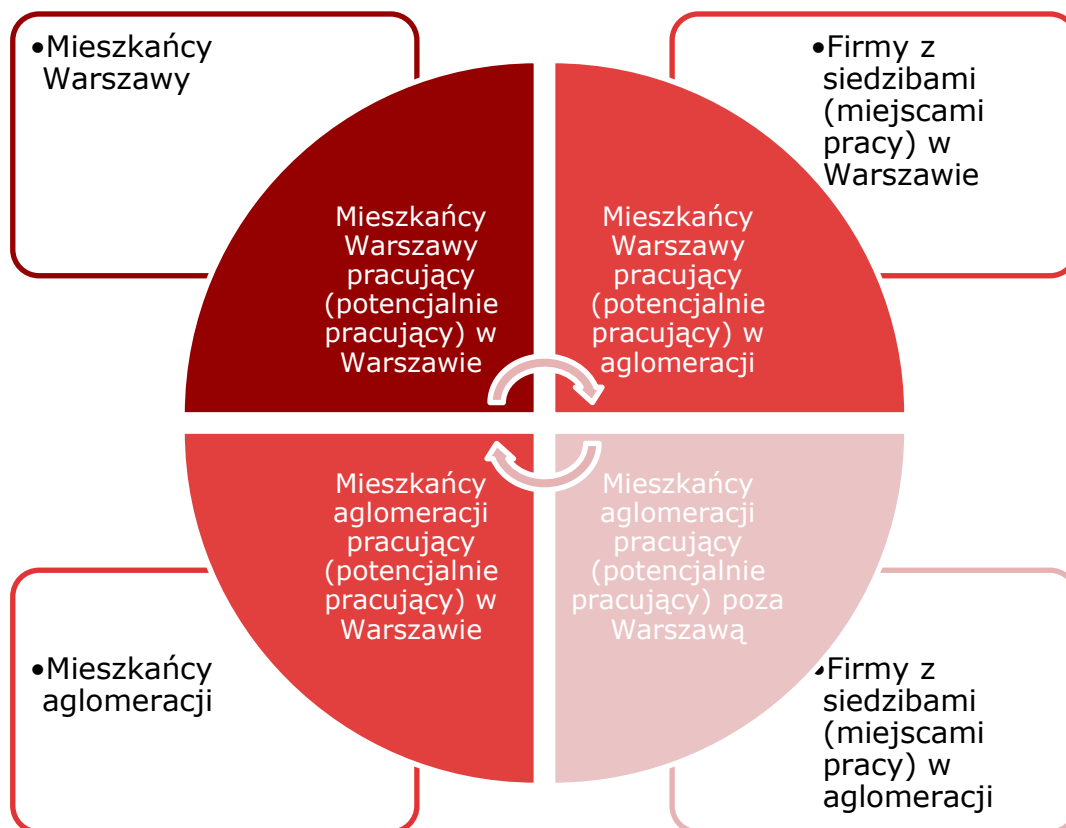

Potencjalni beneficjenci

- Osoby:
 - o różnym statusie na rynku pracy:
 - ✓ bezrobotni
 - ✓ i nieaktywni
 - ✓ osoby pracujące „zagrożone” zakończeniem zatrudnienia z przyczyn własnych i leżących po stronie pracodawców
 - obywatele polscy i imigranci
 - mieszkańcy Warszawy i aglomeracji → w jakim stopniu
- Przedsiębiorstwa i instytucje = pracodawcy

Miasto, aglomeracja, reszta...

Dla kogo program?

UNIWERSYTET WARSZAWSKI
Wydział Nauk Ekonomicznych

Działania na rzecz mieszkańców

- **Ogólnodostępne**
- I przeznaczone **dla grup priorytetowych**
 - Wcześniej programami objęci byli: bezrobotni, kobiety, osoby niepełnosprawne, seniorzy, tworzący sektor kreatywny
 - **Kto powinien znaleźć się w priorytetach nowego programu?**
 - ✓ Osoby o szczególnych trudnościach na rynku pracy?
 - ✓ Osoby, którym miasto (w ramach swoich kompetencji) może pomagać? potrafi pomagać?
 - ✓ Może jednak **wszyscy w uzasadnionym zakresie**

Grupy potencjalnie priorytetowe

- **Bez kwalifikacji zawodowych, niskokwalifikowani, zdekwalifikowani, nie dość wykwalifikowani**
 - w tym zwłaszcza bez zdolności do kształcenia się
- **Wchodzący na rynek pracy po raz pierwszy**
 - Wypadający z systemu szkolnego
 - Kończący edukację ogólną i niekontynuujący kształcenia (przed uzyskaniem kwalifikacji zawodowych)
 - Z niskimi faktycznymi kwalifikacjami zawodowymi pomimo ukończenia odpowiednich szkół
 - w tym: z potrzebami dotyczącymi praktykowania zawodu
 - Z kwalifikacjami niedopasowanymi do popytu
- **i /lub po przerwie**
 - po przerwie spowodowanej wychowywaniem dzieci itp.
 - po innych przerwach w legalnej pracy zawodowej w Polsce
 - powracający z emigracji (też cyklicznej)
 - pracujący w szarej strefie
 - pomagający członkowie rodziny bez statusu zatrudnionego
 - byli więźniowie

Grupy potencjalnie priorytetowe

■ Starsi

■ dezaktywizujący się dobrowolnie ze względu na

- ✓ stan zdrowia / potrzeby leczenia,
- ✓ rehabilitacji
- ✓ brak kompetencji
- ✓ wypalenie zawodowe
- ✓ potrzeby rodziny
- ✓ przedwczesne decyzje o emerytowaniu

- Wysoki koszt utrzymania aktywności; możliwość jego ograniczania

■ zdezaktywizowani z przyczyn leżących po stronie pracodawców

- ✓ przyczyny po stronie sytuacji firmy (generalna redukcja zatrudnienia)
- ✓ wytypowani przez pracodawców z różnych przyczyn (o słabszych kompetencjach od młodych, o ew. dużych kosztach niezbędnego kształcenia przy negatywnej ocenie jego opłacalności)

- Wysoki koszt powrotu na rynek pracy w porównaniu z dezaktywizacją; możliwość jego redukcji

Grupy potencjalnie priorytetowe

■ Z ograniczeniami zdrowotnymi

- niepełnosprawni z orzeczeniami to potwierdzającymi
- z dysfunkcjami zdrowotnymi ograniczającymi sprawność funkcjonowania zawodowego
 - ✓ ze względu na proces leczenia/rehabilitacji
 - ✓ ze względu na niemożność wykonywania/uciążliwość pracy w dotychczasowym miejscu/ na dotychczasowym stanowisku

• Wieloaspektowe przyczyny bierności /bezrobocia, w tym leżące po stronie pracodawców i niepełnosprawnych

• Funkcjonowanie sektora ochrony zdrowia

• Ograniczone możliwości zmiany kwalifikacji

• Ograniczone współdziałanie pracodawców

Grupy potencjalnie priorytetowe

- **Z relatywnie wysokimi wymaganiami dotyczącymi zarobków powodowanymi wysokimi kosztami alternatywnymi**
 - ✓ Migranci → wysokie wynagrodzenia zagranicą, tylko okresowa chęć pracy „na miejscu”
 - ✓ Pracujący na szaro → wysokie (relatywnie) wynagrodzenia netto w szarej strefie
 - ✓ Zagrożeni utratą /zmniejszeniem świadczeń
 - ✓ Z wysokimi (relatywnie) kosztami bezpośrednimi wykonywania pracy (koszt opiekuńczych usług, najem mieszkania, koszt dojazdów)
- **Kreatywni, przedsiębiorczy z wysokim poziomem kompetencji zawodowych**
 - ✓ Możliwości realizacji zawodowych projektów w Warszawie
 - ✓ Dobre środowisko zawodowe i środowisko zamieszkania

Grupy potencjalnie priorytetowe

■ Z niestandardowymi wymaganiami dot. warunków świadczenia pracy

- ze względu na czas pracy (określony czas pracy, określone godziny (np. wykluczenie godzin porannych, popołudniowych, nocnych itp.), elastyczny czas pracy)
- ze względu na miejsce zamieszkania (praca w określonej odległości od zamieszkania, praca z domu)
- praca wymagająca szkoleń versus bez tych wymagań
- praca odpowiedzialna versus bez odpowiedzialność
- praca wymagająca wysiłku fizycznego versus go niewymagająca, praca powtarzalna versus niepowtarzalna, praca prestiżowa versus nie, wykonywana na zewnątrz /wewnątrz pomieszczeń itd.

- Poradnictwo
- Pośrednictwo
- Promocja elastycznych form zatrudnienia
- Promocja mobilnych zachowań pracowniczych
- Promocja elastycznych form usług społecznych i publicznych
- Przygotowanie do aktywności zawodowej

Grupy potencjalnie priorytetowe

- O szczególnych potrzebach związanych ze zdolnością do podejmowania samodzielnej działalności gospodarczej
 - Różnych rodzajów, zwłaszcza potencjalnie skutkujących pozytywnymi efektami (spillover) dla rynku pracy
 - Z barierami
 - ✓ Kapitałowymi
 - ✓ Dotyczącymi miejsc prowadzenia działalności
 - ✓ Deficytami kompetencji menedżerskich, obsługi finansowo-księgowej, prawnej
 - ✓ Kooperacyjnymi, sieciowymi

Grupy potencjalnie priorytetowe

- **Szczególne grupy z punktu widzenia problemów społecznych**
 - ✓ zagrożeni wykluczeniem i wykluczeni
 - ubodzy i zagrożeni ubóstwem
 - niskie dochody
 - bez mieszkań i mający b. złe warunki mieszkaniowe
 - uzależnieni od pomocy społecznej
 - zagrożeni różnymi formami patologii społecznej
 - młodzie (dzieci) z rodzin jw.

Pracodawcy

- Identyfikacja i monitoring potrzeb
 - Zróżnicowanie pracodawców i ich potrzeb
 - ✓ Sektory, branże
 - ✓ Wielkość
 - ✓ Zaawansowanie technologiczne
 - Wyodrębnienie potrzeb, na których zaspokojenie miasto może mieć wpływ bezpośredni lub pośredni
- Komunikacja z firmami i instytucjami
 - jako pracodawcami
 - jako (współ)organizatorami kształcenia zawodowego
 - Jako partnerami programów społecznych, istotnych dla funkcjonowania rynku pracy

Podstawy programu

UNIwersytet Warszawski
Wydział Nauk Ekonomicznych

ZAŁOŻENIA PROGRAMU

- Sprzężenie między różnymi sferami funkcjonowania miasta
- Sprzężenie między różnymi lokalizacjami, też sfer poza samym miastem (miejsca pracy – mieszkania → lokalizacja, komunikacja)
- **Program powinien mieć charakter integrujący a nie „wewnątrz rynko-pracowy” → Miasto przyjazne pracy nie zaistnieje, jeśli działania w różnych sferach nie będą współzależne z celami Programu**

ZAŁOŻENIA PROGRAMU

-
- Sprzężenie między celami krótko- a długookresowymi np. w zakresie edukacji, stwarzania warunków do dłuższego pozostawania w zatrudnieniu, przeciwdziałania wykluczeniu (też dzieci)
 - Program powinien z jednej strony **odnosić się do momentu bieżącego i z drugiej wytyczać perspektywę** i obejmować działania skutkujące w długim czasie → budowa miasta przyjaznego pracy wymaga uwzględnienia perspektywy rynku pracy w budowie Strategii Rozwoju miasta i aglomeracji

ZAŁOŻENIA PROGRAMU

- Sprzężenie między działaniami na rzecz obszarów problemowych a obszarów nadających dynamikę rynkowi pracy
- Sprzężenie między różnymi „subrynkami” pracy
 - ✓ Wysokich technologii i szeroko rozumianych sektorów kreatywnych a rynkami usług obsługujących te sektory zaspakajających potrzeby tam pracujących
 - ✓ Firm dużych, międzynarodowych i krajowych, lokalnych
 - ✓ Firm o dużym zatrudnieniu i małych, też mikro
- Program powinien mieć **zastosowanie w różnych segmentach rynku pracy**: od najnowocześniejszych kreujących produkcję eksportowaną poza miasto i kraj po tradycyjne, niezbędne dla funkcjonowania miasta

BUDOWA PROGRAMU

- **Wieloobszarowość wymaga współdziałania** w trakcie budowy programu ze strony:
 - władz miasta i władz dzielnic
 - PUP, wielu biur miejskich i palcówek/instytucji należących do miasta
 - partnerów społecznych działających na rynku pracy i na rzecz rynku pracy (w tym przedstawiciele pracodawców) oraz na rzecz grup, które mogą być podmiotem lub beneficjentem działań
 - ekspertów – znawców różnych obszarów funkcjonowania miasta (wewnętrznych i zewnętrznych)
 - instytucji diagnozujących problemy rynku pracy (MORP, WUS)
- Pożądane jest współdziałanie z podmiotami spoza Warszawy reprezentującymi zwłaszcza
 - władze powiatów i gmin znajdujących się w aglomeracji
 - PUP z ich terenu

UNIwersytet Warszawski
Wydział Nauk Ekonomicznych
